

Tyttöjen sukuelinten silpomisen kaikki muodot on kriminalisoitava omana rikosnimikkeenä

Tyttöjen sukuelinten silpominen on määritelty naiseen kohdistuvan väkivallan muodoksi ja ihmisoikeusloukkaukseksi useissa ihmisoikeussopimuksissa. Euroopan neuvoston yleissopimus naiseen kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemiseksi ja torjumiseksi, eli nk. Istanbulin sopimus velvoittaa Suomea suojelemaan silpomisen riskissä olevia tyttöjä kriminalisoimalla tyttöjen sukuelinten silpomisen. Yleissopimuksessa lapsen oikeuksista eli YK:n lapsen oikeuksien sopimuksessa edellytetään, että sopimusvaltio ryhtyy kaikkiin tehokkaisiin ja tarkoituksenmukaisiin toimiin poistaakseen lasten terveydelle vahingollisia perinteisiä tapoja. YK:n lapsen oikeuksien komitea ja naisten syrjinnän poistamista käsittelevä CEDAW-komitea edellyttävät, että sopimusvaltio puuttuu lainsäädäntötoimin tehokkaasti haitallisiin käytäntöihin poistaakseen ne.

Tyttöjen sukuelinten silpominen tarkoittaa kaikkia ilman lääketieteellistä syytä tehtäviä toimenpiteitä, joissa ulkoisia sukuelimiä vahingoitetaan. Toimenpide aiheuttaa lukuisia fyysisiä ja psyykkisiä terveyshaittoja, joista osa on elinikäisiä.

Tyttöjen sukuelinten silpominen on nykyisellään rangaistavaa rikoslain perusteella pahoinpitelyrikoksena. Nykyisen lainsäädännön soveltuvuus silpomisen kaikkiin muotoihin on kuitenkin epäselvä, koska oikeuskäytäntöä ei Suomessa ole yhtä tapausta lukuun ottamatta.

Kaikki silpomisen muodot loukkaavat lapsen oikeutta ruumiilliseen koskemattomuuteen. Tyttöjen sukuelinten silpominen on ihmisoikeusloukkaus, jolta valtiolla on velvollisuus suojella tyttöjä. Kriminalisoimalla tyttöjen sukuelinten silpomisen Suomen valtio toteuttaisi täysimääräisesti ihmisoikeusveloitteensa lainsäädännön osalta.

Kriminalisointi omana rikosnimikkeenä selkeyttäisi oikeustilaa. Erityisen tärkeää olisi varmistaa, että kaikki silpomisen muodot, myös sellaiset, jotka eivät aiheuta merkittäviä fyysisiä haittoja, olisivat selkeästi rangaistavia. Erilliskriminalisointi selkeyttäisi myös eri alojen ammattilaisille teon vakavuutta ja rangaistavuutta sekä viestisi vahvemmin siitä, että heillä on velvollisuus torjua sitä ja tehdä epäilyttävissä tapauksissa rikosilmoitus. Se antaisi myös selkeät raamit poliisille ja oikeuslaitokselle. Lisäksi erilliskriminalisointi antaisi selkeän viestin silpomista harkitseville siitä, että kaikki tyttöjen sukuelimille ei-lääketieteellisistä syistä tehtävät toimenpiteet ovat rangaistavia.

Lakivaliokunta antoi keväällä 2021 [mietinnössään](#) oikeusministeriön tehtäväksi selkeyttää tyttöjen sukuelinten silpomista koskevaa lainsäädäntöä. Oikeusministeriö julkaisi asiaa käsitelleen työryhmän [mietinnön](#) 13.2.2023. Mietinnössä ei ehdoteta muutoksia nykyiseen lainsäädäntöön.

Vaadimme, että tyttöjen sukuelinten silpomisen kriminalisointi kirjataan toimenpiteeksi seuraavaan hallitusohjelmaan ja laki saatetaan voimaan ripeällä aikataululla.

Kannanoton allekirjoittajat:

Amnesty International Suomen osasto
Auralan Setlementti / Sopu-työ Varsinais-Suomi
Ensi- ja turvakotien liitto
Etelä-Sudan ja Sudan Sawa-yhdistys
Exit - pois prostituutiosta
Ihmisoikeusliitto
Irakin naisten yhdistys
Kurdiliitto
Lastensuojelun Keskusliitto
Loisto Setlementti
Mannerheimin Lastensuojeluliitto
Miehet ry
Moniheli
Monika-Naiset liitto
Monikulttuurikeskus Saaga
Monikulttuuriset siskot
Naisasialiitto Unioni
Naisjärjestöjen Keskusliitto
Naisjärjestöt Yhteistyössä NYTKIS
Naisten linja Suomessa
Nicehearts
Plan International Suomi
Raiskauskeskus Tukinainen
Rikosuhripäivystys
Setlementti Tampere
Solidarisuus
Suojellaan lapsia
Suomen gynekologiyhdistys
Suomen Kätilöliitto - Finlands Barnmorskeförbund ry
Suomen somalinaisten kehitys
Suomen UNICEF
Suomen World Vision
Trasek
Uskontojen uhrien tuki UUT
Väestöliitto

Lisätietoja:

Johanna Latvala, sukupuolistuneen väkivallan vastaisen työn asiantuntija, Ihmisoikeusliitto
+358 44 706 1447, johanna.latvala@ihmisoikeusliitto.fi